

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рж1 р 213/2022
05.12.2022. године
Београд

Врховни касациони суд, судија Гордана Комненић, одређена Годишњим распоредом послова у смислу одредбе члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року ("Службени гласник РС" бр. 40/15), у поступку заштите права на суђење у разумном року предлагача АА из ..., чији је пуномоћник Маринела Љубић Тодоран, адвокат из ..., одлучујући о жалби предлагача изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Р4 р 65/22 од 20.10.2022. године, након испитног поступка, донео је 05.12.2022. године, следеће

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба предлагача и потврђује решење Апелационог суда у Београду Р4 р 65/22 од 20.10.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев предлагача за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Решењем Апелационог суда у Београду Р4 р 65/22 од 20.10.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је, као неоснован, захтев предлагача да се усвоји његов приговор ради убрзавања поступка у предмету Апелационог суда у Београду Гж1 3885/21 и утврди да му је повређено право на суђење у разумном року у том предмету. Ставом другим изреке, одбијен је захтев предлагача за накнаду трошкова поступка, као неоснован.

Против наведеног решења, предлагач је изјавио благовремену жалбу због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Трошкове другостепеног поступка је тражио опредељено.

Одлучујући о жалби, на основу одредбе чл. 16, 18. и 20. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник РС“, бр. 40/15) у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС“, бр. 25/02... „Службени гласник РС“, бр. 65/95... 55/14) и члана 386. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20), на чију примену упућује одредба члана 7. став 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року, Врховни касациони суд је утврдио да је жалба предлагача неоснована.

У првостепеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1. до 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку на

коју Врховни касациони суд, као другостепени у овом поступку, пази по службеној дужности.

Према разлозима побијане одлуке, предлагач је приговор ради убрзавања поступка том суду поднео 30.08.2022. године наводећи да се пред Апелационим судом у Београду, у предмету Гж1 3885/21, води поступак по изјављеној жалби тужиоца против пресуде Основног суда у Панчеву П1 270/18 од 01.06.2021. године, о којој није одлучено, а предмет спора је исплата разлике зараде тужиоцу. Предлагач је тражио да суд усвоји његов приговор и утврди да је у предмету који се води пред Апелационим судом у Београду Гж1 3885/21, повређено његово право на суђење у разумном року.

На основу приложеног извештаја писарнице, Апелациони суд у Београду је утврдио да је предмет Гж1 3885/21 примљен у суд 30.09.2021. године, предат у рад судији 01.10.2021. године и да није окончан. Увидом у извештај судије известиоца утврђено је да је предмет већан 15.09.2022. године и да је израђена одлука која није експедована из суда.

Код утврђеног чињеничног стања, по оцени Врховног касационог суда, правилно је Апелациони суд у Београду закључио да предлагачу није повређено право на суђење у разумном року имајући у виду да је тужба поднета 05.04.2018. године, ради исплате разлике зараде и да је Апелациони суд у Београду, нако што је предмет примљен 30.09.2021. године, одлуку донео 15.09.2022. године.

Одредбом члана 32. став 1. Устава Републике Србије прописано је да свако има право да му независан, непристрасан и законом већ установљени суд, правично и у разумном року јавно расправи и одлучи о његовим правима и обавезама, основаности сумње која је била разлог за покретање поступка, као и о оптужбама против њега.

Закон о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11... 18/20), у одредби члана 10. став 1. прописује да странка има право да суд одлучи о њеним захтевима и предлозима у разумном року.

Европска конвенција за заштиту људских права и основних слобода ("Службени лист СЦГ"-међународни уговори, бр. 9/2003, 5/2005, 7/2005... ("Службени гласник РС"-међународни уговори, бр. 12/2010, 10/2015), у одредби члана 6. став 1. прописује да свако током одлучивања о његовим грађанским правима или обавезама или о кривичној оптужби против њега, има право на правичну јавну расправу, у разумном року, пред независним и непристрасним судом образованим на основу закона.

Одредбом члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року прописано је да при одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року, уважавају се све околности предметног случаја, пре свега сложеност чињеничних и правних питања, целокупно трајање поступка и поступање суда, јавног тужилаштва или другог државног органа, природа или врста предмета суђења или истраге, значај предмета суђења или истраге по странку, понашање странака током поступка, посебно поштовање процесних права и обавеза, поштовање редоследа решавања предмета и законски разлози за заказивање рочишта и главног претреса и израду одлуке.

Разумна дужина трајања судског поступка представља оптимално потребно време да се одлучи о праву странке које је спорно, да би се отклонила неизвесност, а странка добила сазнање да ли јој спорно право припада или не, чиме се обезбеђује и правна сигурност странака.

Међутим, оптимално потребно време за окончање поступка је релативно јер се процењује у сваком конкретном случају, на основу околности које се тичу сложености чињеничних и правних питања у судском поступку, понашања подносиоца захтева за заштиту права на суђење у разумном року, поступање суда, природе захтева односно значаја предмета спора за подносиоца захтева. Случајеви који према својим околностима, имају посебан значај за подносиоца приговора или за њега постоји ризик због одуговлачења поступка, захтевају нарочиту марљивост у поступању односно посебну и изузетну хитност те се и реално краће време трајања поступка може сматрати неразумним.

У конкретном случају предмет спора је имовинско-правни захтев тужиоца за накнаду штете због мање исплаћене зараде. Приоритетни предмети у којима се захтева посебна хитност у поступку, кроз праксу Европског суда за људска права су: радни спорови и спорови у вези са остваривањем права на пензију или инвалиднину; породични спорови; поступци ради накнаде штете жртвама несреће; предмети који се односе на кривичне поступке и лица у притвору; предмети који се односе на полицијско насиље и предмети који су хитни због личног својства подносиоца (лица са инвалидитетом, потпуно или делимично лишена пословне способности, лица која болују од неизлечиве болести или су у поодмаклом животном добу). Приоритетним предметима такође се сматрају они где би за подносиоца представке могла да настане ненадокнадива штета. Радни спорови који су приоритетни и у којима се захтева посебна хитност у поступању, имајући у виду праксу Европског суда за људска права су спорови о заснивању, постојању, или престанку радног односа, што овде није случај, јер је предмет спора имовинско-правни захтев тужиоца према његовом послодавцу. Укупно трајање поступка од три године и пет месеци, од дана подношења тужбе суду 05.04.2018. године до дана подношења приговора ради убрзавања поступка 30.08.2022. године, није неразумно дуго, посебно имајући у виду да је предмет, према извештају судије известиоца, већан 15.09.2022. године и да је израђена одлука, због чега нема разлога за налагање судије известиоцу процесних радњи које делотворно убрзавају поступак.

Наводима жалбе предлагача о томе да је он жалбу поднео 14.07.2021. године и да, од тог дана, другостепени суд до дана подношења његовог приговора ради убрзавања поступка, 30.08.2022. године, није донео одлуку, иако је прошла једна година, један месец и петнаест дана, не доводе се у сумњу правилност побијаног решења. При одлучивању о правним средствима којима се штити право на суђење у разумном року, на основу одредбе члана 4. Закона о заштити права на суђење у разумном року, уважава се целокупно трајање поступка. Целокупно трајање поступка у овој парници, у два степена, од три године и пет месеци није неразумно дуго јер овај предмет не спада у приоритетне, а рок за одлучивање о жалби прописан одредбом члана 383. став 2. Закона о парничном поступку, је инструкциони што значи да његово прекорачење није довољан разлог за закључак о томе да је жалиоцу повређено право на суђење у разумном року.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 118. ст. 1. и 2. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

Одлуку као у ставу другом изреке, Врховни касациони суд је донео применом одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку, у вези одредбе чл. 28. и 30. став 2. Закона о ванпарничном поступку, пошто предлагач није успео у жалбеном поступку па му не припада право на накнаду трошкова тог поступка.

Судија
Гордана Комненић,с.р.

Поука о правном леку

Против овог решења није дозвољена жалба
у смислу члана 21. Закона о заштити права на суђење у разумном року.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић